

การประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดกระดูกสะโพกหักของผู้ป่วยสูงอายุ

AN APPLICATION OF SELF - EFFICACY THEORY AND SOCIAL SUPPORT ON REHABILITATION PROGRAM FOR HIP FRACTURE POST SURGERY AMONG ELDERLY PATIENTS

พันโทหญิงสุชฎฤทัย วิโรจน์ยุดิ 5136450 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : มณฑา เก่งการพานิช, ปร.ด., ธราดล เก่งการพานิช, พบ.ม., สุปรียา ตันสกุล, ค.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษาประสิทธิผลของ โปรแกรมที่ประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดกระดูกสะโพกหักของผู้ป่วยสูงอายุ เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดกิจกรรมสุขศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ป่วยกระดูกสะโพกหักที่ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัด ณ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง จำนวน 25 ราย และกลุ่มควบคุม จำนวน 25 ราย กลุ่มทดลองได้เข้าร่วม โปรแกรม ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรมแต่ได้รับการดูแลแบบปกติจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ก่อนและหลังการทดลอง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ไควสแควร์ Paired t-test, และ Independent t-test

ผลการศึกษาพบว่าภายหลังเข้าร่วม โปรแกรม กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ การรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลดีและมีพฤติกรรมกรออกกายบริหารและการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อฟื้นฟูสภาพของผู้สูงอายุหลังผ่าตัดมากกว่าก่อนเข้าร่วม โปรแกรม และมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ส่วนแรงสนับสนุนทางสังคมจากญาติผู้ดูแลของกลุ่มทดลองที่เข้าร่วม โปรแกรมและกลุ่มเปรียบเทียบเพิ่มขึ้นแต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณากลุ่มทดลองการที่ญาติผู้ดูแลมีการให้กำลังใจ กระตุ้นผู้ป่วยให้ออกกายบริหารสม่ำเสมอ และดูแลเรื่องอื่นๆ สามารถทำให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมกรออกกายบริหารอย่างต่อเนื่องทำให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองได้เร็วขึ้นรวมถึงความสามารถในการเดินมากขึ้นลดเวลาในการนอนโรงพยาบาลและค่าใช้จ่ายสูง

ดังนั้น โปรแกรมสุขศึกษาที่จัดทำขึ้นนี้ควรใช้กับผู้ป่วยทุกรายที่ได้รับการผ่าตัดกระดูกสะโพก ณ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าและสถานพยาบาลที่เกี่ยวข้องได้ สำหรับการทดลองครั้งต่อไปควรขยายระยะเวลาของการดำเนิน โปรแกรมให้นานขึ้นโดยการติดตามผู้ป่วยควรใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในพฤติกรรมกรออกกายบริหารและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยสูงอายุ

คำสำคัญ: ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเอง / แรงสนับสนุนทางสังคม / การฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัดกระดูกสะโพกหัก/ผู้ป่วยสูงอายุ